Nr. 89 — Koźmin, środa dnia 8 listopada 1922 r. — Rok 35

Przedpłata:
Miesięcznie { w eksped. 200 mk. / na poczcie 210 mk.
Numer pojedyńczy . 30 marek
Administracja Koźmin

# ORĘDOWNIK POWIATOWY

Wychodzi w środy i soboty

Ogłoszenia:
przyjmuje się za opłatą
mm 1-łam. na str. 6-łam 30.00 mk
mm reklam. 1-ł. na str 3-ł. 50.00 mk
Telefon nr. 34



## Dział urzędowy

Nr. 530. Taryfa opłat za leczenie i utrzymanie w lazarecie powiatowym w Koźminie.

I. Opłaty wynoszą:

w klasie I. (pokój osobny) za utrzymanie dziennie:
za miesiąc wrzesień 1922 r. 2 000,— mk.
od 1 października br. 4 000,— mk.

W tych wypadkach likwiduje się za leczenie operecje i przywołanie drugiego lekarza osobno, wedle przepisów ordynacji opłat lekarskich. Za opatrunki lekarstwa kąpiele medeceny, płaci osobno odnośna osoba w aptece.

II. W klasie II. Pielęgnowanie chorego na jeden dzień wynosi dla powiatu samego za wrzesień 1922 1 600,— mk. od 1 października br. 3 000,— mk. powiat jednak pobiera za pielęgnowanie chorych w drugiej klasie wymienionych pod nr. 1 i 2 połowę własnych kosztów t. j. za wrzesień 800,— mk. a od 1 października br. 1 500,— mk. dziennie.

1. od związków ubogich powiatu Koźmińskiego, jeżeli żadnej osobnej umowy nie zawarto, oraz za osoby należące do powiatu, za wrzesień 1922 800,— mk. od 1 października 1922 r. 1 500,— mk.

2. od Kasy chorych powiatu Koźmińskiego, rolniczego stowarzyszenia zawodowego obcych związków ubogich za wrzesień 800,— mk. a od 1 października br. 1 500,— mk.

3. od osób prywatnych kasy chorych, stowarzyszeń, zawodowych i instytucji ubezpieczyniowych poza powiatem za wrzesień 1 600,— mk. a od 1 października br. 3 000,— mk.

III. Za dzieci niżej lat 10 w obu klasach przynajmniej 3/4 podanych cen podstawowych.

W przypadkach II i III. Likwiduje się koszty za osobne djety, wydatki za wino i piwo itd. po cenach zakupna. Za opatrunki, lekarstwa usypisające i inne przedmioty potrzebne przy operacjach płaci odnośna kasa, lub osoba prywatna w aptece.

IV. za kąpiele i inne posługi podwyższa się
a) za wrzesień 1922 o 100% dotychczas obowiązującej taryfy opłat.

Za kąpiele od 1 października 1922 (kąpiele urządza się tylko dla osób znajdujących się w szpitalu na kuracji bez dodatków) 300,— mk. Dodatki lecznicze do kąpieli płaci osobno odnośna kasa lub osoba prywatna w aptece.

b) kąpiele parowe całkowite lub częściowe 300,— do 500,— mk.
c) kąpiele elektryczne 500,— mk.
d) moraż lub użycie elektryczności 300,— mk.

V. za użycie trupiarni dla umarłych poza lazaretem dziennie 300,— mk.

VI. Za sekcje sądowe za każdego trupa włącznie pomocy posługacza 2 000,— mk.

VII. Za obmycie i ubranie trupa 500,— mk.

VIII. odkażanie ubrań chorego, pokoju i trupiarni oblicza się bez zarobku.

IX. Za transport chorego przez personel lazaretu 300,— do 600,— mk. (wyłącznie odszkodowanie za przywołanie sił pomocniczych)

X. Za pogrzeb osób zmarłych w lazarecie, jeżeli się rozporządzenia pozostawi lazaretowi 800,— do 1 000,— mk.

Niniejsza taryfa opłat obowiązuje od dnia 1-go września wzgl. 1 października a zatem w dniu 1-go września br. traci moc obowiązująca taryfa opłat z dnia 1 kwietnia 1922. (Orędownik pow. Nr. 28.)

Koźmin, dnia 26 października 1922 r.

**Przewodniczącej Wydziału Powiatowego**

---

Nr. 531. **Podbijanie cen.**

Rozporządzenie Niem. Rady związkowej przeciw podbijaniu cen z dnia 8/5 1918 (Reichs-Gesetz-Blatt Nr. 66 Str. 395) obowiązuje dotychczas) z wyjątkiem przepisów o zniesionych już cenach maksymalnych.

Karygodnem i podlegającem ciężkim karom (do 5 lat więzienia i 1/2 miljona marek) według tego rozporządzenia jest żądanie **nadmiernych cen** za przedmioty codziennego użytku, **ukrywanie zapasów** tych przedmiotów oraz wszelkie nieczyste interesy na tle lichwy przedmiotów codziennego użytku.

Przypominając o tem wszystkim władzom i organom policyjnym, polecam im najsurowsze ściganie lichwy, przeprowadzenie najściślejszych rewizji w razie podejrzenia lichwy i oddawanie wszelkich nadużyć na drogę sądowo-karną przy równoczesnym zawiadomieniu mnie o tem. Przypominam w szczególności o sztucznym braku cukru i zarządzeniach osobno w tej sprawie wydanym.

W wykonaniu tych przestępstw pomocnym będzie organom policyjnym Rozp. Min. Spraw wewn. z 5/7 1922 co do obowiązku kupców **posiadania faktur handlowych i uwidocznienia cen** Dz. U. R. P, Nr. 52 z roku 1922 poz. 483) na podstawie którego policja może żądać okazania jej faktur handlowych.

W razie braku faktur lub sprzeciwu co do ich okazania zarządza policja szczegółowe dochodzenia i odda sprawę na drogę sądowo-karną.

— Nr. dz. 6051/22. St. —

Koźmin, dnia 28 października 1922 r.

**Starosta** w. z. Andrzejczak.
Starszy Sekretarz powiatowy

---

Nr. 532. **Zgłaszanie chorób zakaźnych u zwierząt.**

W celu uniknięcia na przyszłość nieporozumień w wydawaniu zarządzeń weterynaryjno-policyjnych w razie wybuchu względnie podejrzenia o wybuch chorób zakaźnych (zaraz) wśród zwierząt domowych i drobiu, wymienia się poniżej wszystkie choroby zakaźne (zarazy) co do których istnieje obowiązek natychmiastowego doniesienia władzy policyjnej. Dla lepszej orjentacji podaje się obok polskiej nazwy choroby dawną nazwę niemiecką.

1. nosacizna u koni—Rotz.
2 świerzb u jednokopytnych—Räude der Einhufer.
3. świerzb u owiec—Räude der Schafe.
4. Zaraza stadnicza u koni—Beschälsäuche.
5. otręt u koni i bydła—Bläschenausschlagen der Pferde und Rindviehes.
6. zaraza płucna bydła rogotego—Lungenseuche der Rindviehs.
7. zaraza pyska i racic (pryszczyca)—Maul- und Klauenseuche.
8. wąglik—Milzbrand.
9. szelestnica—Rauschbrand.
10. zaraza dziczyzny i bydła—Wild und Rinderseuche
11. Księgosusz—Rinderpest.
12. różyca świn—Rotlauf der Schweine.
13. gorączka pokrzywkowa (pokrzywka)—Nesselfieber (Backsteinblattern.
14. zaraza trzody chlewnej—Schweineseuche.
15. pomór świń—Schweinepest.
16. wścieklizna—Tollwut.
17. ospa owcza—Pocken der Schafe.
18. cholera drobiu—Geflügelcholera.
19. zaraza piersiowa u koni—Brustseuche der Pferde.

W razie pojawienia się jednej z wyżej wymienionych chorób zakaźnych względnie objawów, wzbudzających podejrzenie o jednę z tych chorób, właściciele zwierząt winni bezzwłocznie zgłosić to w miastach w urzędzie policyjnym, a na wsi u komisarzy obwodowych.

— Nr. dz. 6050/22 St. —

Koźmin, dnia 4 listopada 1922.

**Starosta**, w z. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

---

Nr. 533. **Dotyczy:**
**wyjazdu do Stanów Zjednoczonych.**

Ministerstwo Spraw Wewnętrzynych doniosło przez Województwo tudotąd okólnikiem swem z dnia 17 względnie 20 października b. r., **że wydawanie paszportów emigrantom do Stanów Zjednoczonych Północnej Ameryki** i przyjmowanie affidavitów od emigrantów do odstemplowania przez Urząd Emigracyjny oraz prolongowanie paszportów na wyjazd do Stanów Zjednoczonych zostało wstrzymane.

Powyższe zarządzenie nie dotyczy a) tych emigrantów, których affidavity były przesłane do Urzędu Emigracyjnego jeszcze przed wydaniem niniejszego zarządzenia i do tego dnia zostały odstemplowane, b) tych poszczególnych wypadków, gdy Urząd Emigracyjny zwrócił się do Urzędu Paszportowego o wydanie lub sprolongowanie paszportów na wyjazd do Stanów Zjednoczonych.

Zaznaczam, że osoby pragnące uzyskać interwencje Urzędu Emigracyjnego w sprawie wydania lub sprolongowania paszportów i ósoby nie należące do kategorji emigrantów i nie podlegające przepisom emigracyjnym jak np. lekarze, artyści, kupcy itd. winny bezpośrednio zwracać się do Urzędu Emigracyjnego, którym to osobom jedynie na zasadzie specjalnego zęzwolenia Urzędu Emigracyjnego, paszporty mogą być wystawione.

Nr. dz. 5952/22 St. a.

Koźmin, dnia 30 października 1922 r.

**Starosta**, w zast. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

---

Nr. 534. Następujące osoby z powiatu tutejszego zamierzają wyprowadzić się do Niemiec.

1. Emil Fischer, urzędnik gospodarski z Górki
2. Hans Hagn, urzędnik gospodarski z Górki

Osoby i urzędy, mające jakiekolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutajszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 2 listopada 1922.

**Starosta**, w zast. Andrzejczak.

## Obwieszczenia innych władz.

Nr. 535. W myśl rozp. Rady Ministrów z dnia 2-go października b. r. wzywa się wszystkie osoby, których łączny zapas w dniu 1-go listopada b. r. przekraczał dwie całe flaszki wina musującego, ażeby zgłosiły takowy w najbliższych trzech dniach do niżej podpisanego urzędu, celem dodatkowego opodatkowania.

Dodatkowemu opodatkowaniu podlega również wino musujące znajdujące się w gospodarstwach domowych (prywatnych).

Zaniechanie lub zaniedbanie przepisanego zgłoszenia dla dodatkowego opodatkowania wina musującego lub zgłoszenia ilości tegoż zmniejszonej więcej niż 5% ilości stwierdzonej urzędownie, podpadają pod przepisy karne § 16—19 ustawy niem. o opodatkowaniu wina musującego.

Koźmin, dnia 6-go listopada 1922 roku.

**Inspektorat Kontroli Skarbowej**
w z. Konieczny

## Dział nieurzędowy

# Pożyczka złota.

Na mocy ustawy z dnia 26. 9. 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83 z dnia 1/10. 1922 r. poz. 741 i 742) wypuszczona została

**8% Państwowa Pożyczka złota 1922 r. I. Emisji**

z pięcioletnim terminem spłaty w ogólnej kw[illegible] mkp. 15 miljardów i 15 miljonów złotych pols[illegible] w odcinkach opiewających na mk. polskich [illegible] na złote polsk. po:

mkp. 10 000 i złp. w złocie 10
mkp. 50 000 i złp. w złocie 50

Ponieważ część złotowa oblicza się obecnie po mkp. 1 400,— zatem cena emisyjna wyżej podanych odcinków wynosi mkp. 24 000,— wzgl. 120 000,— połowa należności za subskrybowaną sumę może być wpłacona 5% Pożyczce Długoterminowej lub Krótkoterminowej.

Dopuszczalne są zapisy ratalne, lecz tylko do dn. 15/11 1922 r. przyczem przy zapisie wnosi się . . . . . . . 20% ceny emisyjnej
II rata do 15/12. 22 r. . . . . 40% ceny emisyjnej
III rata do 15/1. 23 r. . . . . 40% ceny emisyjnej
t. j. w terminie zamknięcia subskrypcji.

Sprzedaż będzie dokonywana do dnia 15 stycznia 1923 r, w Centralnej Kasie Państwowej, Kasach Skarbowych, Oddziałach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i Powiatowej Kasie Oszczędności.

W celu zainteresowania szerszego ogółu powyższą pożyczką Ddziałly P, K. K. P. powierzają bankom prywatnym swych rejonów placówki sprzedaży, jednakże te narazie przyjmują subskrypcję jedynie gotowizną bez spłat ratalnych oraz bez wpłat 5% Obligacjami Odrodzenia.

Za część złotową posiadacz otrzyma albo: a) ilość franków szwajcarskich na ile złotych opiewa obligacja b) tyle dolarów, wiele wypadnie z przeliczenia sumy złotych na dolary, licząc po 0,193 dol. za 1 złoty c) ilość mk. polsk. ile wypadnie p/g kursu dolara w miesiącu poprzedzającym wykup, te same zasady stosują się do kuponów.

Ze względu na powyższe dogodne warunki, wysokie oprocentowanie, każdy winien swe wolne fundusze lokować w 8% Państwowej Pożyczce Złotej.

**Dyrekcja Oddziału Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w Ostrowie.**

# Wynik wyborów do Sejmu.

### w okręgu 37 (Ostrów)

(9 powiatów Koźmin, Gostyń, Kępno, Jarocin, Ostrzeszów, Pleszew, Ostrów, Odolanów i Krotoszyn).

Lista nr. 1 (Wyzwolenie) otrzymała 31 792 głosów, nr. 2 (P. P. S.) 655, nr. 7 (N. P. R.) 48 100, nr. 8 (Chrześcijański Związek Jedności Narodowej) 62 725, nr. 14 (Stronnictwo Mieszczańskie) 1 078, numer 16 (Mniejszość narodowa) 17 224 głosów.

W powiecie Koźmińskim głosowało ca. 87 1/2 %, a w całem okręgu ca. 85 % uprawnionych do głosowania.

Dane te są tylko w przybliżeniu podane, ponieważ w kilku powiatach brak jeszcze kilka mniejszych obwodów głosowania, które na wynik powyższy wpłyną tylko minimalnie.

Przypuszczalnie otrzyma 8-ka 3, N. P. R. 2 i Wyzwolenie 1 mandaty poselskie.

## Sprawy polskie

### MILJONÓWKA.

Warszawa, 4. 11. (Pat.) Dzisiejsze ciągnienie Miljonówki nr. 4 250 836.

### BANDYCKI NAPAD NA P. NOWACZYŃSKIEGO.

Warszawa, 2. 11. We wtorek wieczorem napadnięto na redaktora „Myśli Narodowej" Adolfa Nowaczyńskiego jako też na jego żonę. Poraniono go w straszny sposób.

## Ze świata

### Faszyści zajęli Stolicę Włoch.

Rzym, 31. 10. Wkroczenie oddziałów faszystów do Rzymu odbyło się w sposób tryumfalny. Faszyści wkroczyli do Rzymu, podobnie jak do Neapolu, z kawalerją i oddziałami kobiet na czele. Dotychczas weszło do Rzymu 32 000 uzbrojonych faszystów. Większość przywódców socjalistycznych z obawy przed ekscesami opuściła Rzym. Wedle obiegających pogłosek wyjechali oni do Austrji.

Faszyści i nacjonaliści przeciągają ulicami miasta. Dom związku socjalistycznego obsadzony został przez faszystów, którzy wywiesili na nim chorągiew trójkolorową. Portrety Marksa i Lenina, które znajdowały się w tym domu, zostały spalone. Faszyści powitali króla znajdującego się na balkonie swego pałacu. Król odpowiedział ukłonem wojskowym.

Rzym, 1. 11. Dzienniki komunistyczne ogłosiły wezwanie do strejku generalnego. Powszechna federacja pracy wystąpiła zdecydowanie przeciw strejkowi.

## Komunikaty

**Postęp w ubezpieczeniu ogniowem.** W numerze 4-tym „Wiadomości Urzędowych Krajowego Ubezpieczania Ogniowego w Poznaniu" podano ciekawe rozwiązanie pełnowartościowego ubezpieczenia ogniowego w rolnictwie przez uszematyzowanie wartości spalnych przy równoczesnem ich zastosowaniu do zmiennej drożyzny. Nowy sposób ubezpieczenia ogniowego podlegał zaopinjowaniu poznańskich instytucyj i związków rolniczych, mianowicie Wielkopolskiej Izbie Rolniczej i uznany został przez nie jako praktyczny i dogodny dla rolnictwa wielkopolskiego. Równocześnie donosi Krajowe Ubezpieczenie Ogniowe o zniesieniu z dniem 1 stycznia 1923 roku 25 procent dodatku pobieranego dotąd do składki ogniowej oraz o pracach przedwstępnych celem uruchomienia działu ubezpieczeń gradowych.

## Wiadomości pozamiejscowe

**Poznań.** (Bandytyzm w pociągu). Sobotę w nocy jechał dyrektor fabryki „Len" z Torunia p. Barczak pociągiem z Bydgoszczy do Poznania. W drodze nieznani bandyci obrabowali go, poranili i wyrzucili z pociągu na tor. O godzinie 4.50 rano znaleziono go w bezprzytomnym stanie pomiędzy stacjami Brzozowem a Trzcińcem. P. Barczaka odwieziono w groźnym stanie do najbliższego szpitala. Stan jego budzi poważne obawy. Energiczne śledztwo, wdrożone przez organa policyjne, wykryje niewątpliwie bandytów.

**Bydgoszcz.** Na linji kolejowej Bydgoszcz—Inowrocław, na której niedawno znaleziono wyrzuconego z pociągu ciężko poranionego p. Barczaka z Torunia, znaleziono ciało 25-letniej Hildegardy Kluge z Piecek, córki kolonisty. Jak śledztwo wykazało, mordu dokonano gdzieindziej i następnie zwłoki zawleczono na szyny, aby upozorować samobójstwo. Zwłoki wykazują rany od uderzeń siekierą; morderstwa dokonano prawdopodobnie z zemsty. Policja w sprawie tej prowadzi energiczne śledztwo.

**Szamotuły.** (Miljonowa kradzież). Do kantoru młyna parowego braci Koerpel w Szamotułach włamali się w ubiegłą sobotę nad ranem złodzieje, rozbili kasę żelazną i skradli 3,200,000 mk. Przypuszcza się, że byli to złodzieje zawodowi. Tutejsza Policja Państwowa prowadzi w tej sprawie energiczne śledztwo.

**Napad bandycki.** Na drodze z Kórnika do Dachowa napadło dwóch drabów na pewną panienkę, powracającą wieczorem do domu. Napastnicy odebrali jej przemocą wszystkie pieniądze w kwocie około 30 000 marek i zadali jej gwałt. Obu bandytów wyśledzone i aresztowano. Są nimi 22-letni robotnik Wojciech Błaszczyk ze Środy i robotnik Maksymiljan Pepeta z Bnina. Opryszkowie przyznali się do zbrodniczego czynu.

## Rozmaitości

### Uznania godna pomoc dla polskiego uczonego.

Z okazji 65-lecia pracy na polu naukowym prof. Benedykta Dybowskiego, znanego zoologa polskiego, liczącego obecnego 90 lat, p. minister oświaty przyznał mu zasiłek jubileuszowy w wysokości 1000 000 mk.

Prof. Dybowski, cieszący się dobrym zdrowiem, pracuje dotąd na swej niwie i mieszka stale we Lwowie.

Przykład to godny naśladowania. Nasi uczeni, ludzie wiedzy „sól Polski" żyją czestokroć w powojennych stosunkach i przy niskich płacach urzędniczych, w biedzie i niedostatku, a już o stwarzaniu jakichś koniecznych dla nauki laboratorjum, czyteln, bibljotek i podobnych instytucji mowy niema skutkiem potrzeby miljardowych wkładów.

Czyn więc polskiego ministra oświaty jest tem sympatyczniejszy.

### Przesyłki pieniężne do Rosji.

Poselstwo rosyjskie ustanowiło nowe opłaty od przekazów pieniężnych, przesyłanych z Polski do Rosji. Według nowej taryfy opłata wynosić będzie 10 procent od przekazanej sumy.



### Dodatek II

do statutu miejscowego miasta Pogorzeli z dnia 24 maja 1910 r. w przedmiocie podatku od zabaw i rozrywek.

W myśl uchwały Rady Miejskiej z dnia 1 lipca 1922 r. zmienia się statut wyżej wymieniony jak następuje:

§ 1.

Od każdej zabawy i rozrywki urzadzonej w Pogorzeli pobiera się następujące podatki.

1. Za urządzenie zabaw publicznych
   - do godz. 12-tej . . . . . . . . 1000,— mk.
   - po godz. 12-tej . . . . . . . . 1500,— mk.
   - towarzystwa urządzające zabawę
   - do godz. 12-tej płacą . . . . 500—1000,— mk.
   - po godz. 12-tej płacą . . . . 700—1500,— mk.
2. Za przedstawienie cyrkowe na dzień 2000,— mk.
3. Za koncert lub teatr bez następującego tańca . . . . 500—1000,— mk.
4. Za przedstawienie z śpiewami i deklamacjami . . . . 500,— mk.
5. Za przedstaw. i gimnastyki . . . . 500,— mk.
6. Za karusel
   - a) uruchomiony ręką ludzką dziennie . 300,— mk.
   - b) w inny sposób . . . . . . 500,— mk.
7. Od huśtawki za jeden dzień . . . . 200,— mk.
8. Od budy z kostkami lub strzelaniem do tarczy . . . . 500,— mk.
9. Za wszelkie inne widowiska tutaj nie wymienione na jeden dzień . . 500,— mk.

§ 6.

Wszelkie przekroczenia powyższej ustawy podlegają karze 300 mk.

Powyższy dodatek zatwierdza się z tem że obowiązuje od dnia zatwierdzenia.

Poznań, dnia 4 października 1922 r.

**W imieniu Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego Przewodniczący Begalle**

Zatwierdzenie
Nr. 2123/22. S. A.

W myśl § 77 ustawy o podatkach komunalnych z 14. 7. 1893 r. przychylam się niniejszem do wzmianki zatwierdzającej Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 4 października 1922 r. L. Dz. U. 2123/22 S. A.

Poznań, dnia 18 października 1922 r.

**Za Wojewodę Poznańskiego**

Czapski

w z. Nacz. Wydziału Samorządowego.

Przychylenie
L. dz. 4499/22 III B

Powyższe podaje do publicznej wiadomości.

Pogorzela 3 listopada 1922 r.

**Magistrat**

Szatkowski




Nakładem i drukiem Edwarda Kraszewskiego w Koźminie. Odpowiedzialny redaktor Edward Kraszewski w Koźminie